

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SỬ PHẠM

PHAN THANH NHẤT

**PHONG TRÀO ĐỒNG KHỞI Ở NÔNG THÔN ĐỒNG BẰNG
CÁC TỈNH QUẢNG NAM, QUẢNG NGÃI, BÌNH ĐỊNH, PHÚ YÊN
TRONG NHỮNG NĂM 1964 -1965**

Ngành: LỊCH SỬ VIỆT NAM
Mã số: 9229013

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ SỬ HỌC

Huế, 2020

Công trình được hoàn thành tại:
Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế

Người hướng dẫn khoa học:

- 1. PGS. TS. Trần Ngọc Long**
- 2. PGS.TS. Trương Công Huỳnh Kỳ**

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Luận án sẽ được bảo vệ tại Hội đồng chấm luận án cấp Đại học Huế, số 34 Lê Lợi, thành phố Huế.

Vào hồi.....giờ.....ngày.....tháng.....năm 2020

**DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH
ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN**

- 1, *Từ những cuộc đấu tranh ở làng đến khởi nghĩa Vĩnh Thạnh (6/2/1959)*; Tạp chí Khoa học và Công nghệ, Sở Khoa học và Công nghệ Bình Định, số 8/2015.
- 2, *Căn cứ địa ở Phú Yên với việc giải phóng nông thôn, đồng bằng (1964 -1965)*; Tạp chí Lịch sử Quân sự, tháng 9/2018.
- 3, *Đấu tranh chính trị trong Đồng khởi các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên (1964 - 1965)*; Tạp chí Khoa học - Đại học Huế.

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Chính sách thống trị nhân dân miền Nam bằng chính quyền độc tài phát xít của Ngô Đình Diệm thông qua biện pháp chiến lược “tố Cộng, diệt Cộng” bị thất bại, đế quốc Mỹ buộc phải bị động chuyển sang thực hiện chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” để đối phó với phong trào cách mạng miền Nam đang phát triển mạnh mẽ từ khởi nghĩa từng phần thành chiến tranh cách mạng, và để cứu vãn chính quyền Sài Gòn khỏi nguy cơ sụp đổ hoàn toàn. Trước tình thế mới, Đảng Lao động Việt Nam chủ trương phát động một cuộc chiến tranh cách mạng để chống lại chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” (1961-1965), từng bước làm thất bại Kế hoạch Staley - Taylor,... giáng thêm đòn nặng nề vào chính sách thực dân mới của Mỹ.

Kế hoạch bình định miền Nam trong vòng 18 tháng sụp đổ, để cứu vãn tình thế, Mỹ đã triển khai kế hoạch Johnson - McNamara, tăng cường viện trợ quân sự, nhằm ổn định chính quyền Sài Gòn, bình định miền Nam có trọng điểm trong 2 năm (1964 - 1965). Với kế hoạch này, Mỹ và chính quyền Sài Gòn đã đẩy cuộc kháng chiến của nhân dân Việt Nam bước vào giai đoạn gay go, quyết liệt. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân miền Nam nói chung và nhân dân các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên nói riêng, một lần nữa đã vùng lên tiến hành Đồng khởi, giải phóng một vùng rộng lớn nông thôn đồng bằng. Phong trào Đồng khởi tại các địa phương này bùng lên mạnh mẽ từ giữa năm 1964 đến giữa năm 1965, đã giành được thắng lợi ở nhiều vùng nông thôn và đồng bằng, tạo ra thế và lực mới cho cách mạng ở các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú để bước vào giai đoạn mới chống chiến lược “Chiến tranh cục bộ” (1965-1968).

Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong những năm 1964 -1965, ngoài việc thể hiện những sắc thái của Đồng khởi ở các địa phương miền Nam nói chung, còn có nhiều nét đặc thù. Một số khía cạnh của vấn đề này lâu nay đã được thể hiện trong một số bài báo khoa học đăng trên các tạp chí, hoặc trong một số công trình chuyên khảo về phong trào Đồng khởi ở

miền Nam nói chung, trong các công trình lịch sử địa phương... Mặc dù vậy, nhiều vấn đề nghiên cứu liên quan đến phong trào Đồng khởi ở các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên từ giữa năm 1964 đến giữa năm 1965 chưa được làm sáng tỏ như: điều kiện bùng nổ phong trào, phương thức tiến hành đồng khởi, sắc thái thể hiện, tác động của phong trào... Vì vậy, việc nghiên cứu một cách toàn diện và có hệ thống phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong những năm 1964 - 1965 là việc làm có ý nghĩa khoa học và đáp ứng được yêu cầu thực tiễn.

Về mặt khoa học, nghiên cứu vấn đề này, trước hết sẽ góp phần làm sáng tỏ sự năng động sáng tạo của các cấp bộ Đảng trong việc vận dụng đường lối kháng chiến đúng đắn của Đảng; đồng thời tái hiện đầy đủ về bức tranh “Đồng khởi” ở nông thôn đồng bằng Khu V trong những năm 1964 -1965 của cuộc kháng chiến chống Mỹ. Qua đó, đánh giá một cách khách quan, khoa học vai trò và tác động của phong trào Đồng khởi đối với cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước trên địa bàn. Đồng thời, đánh giá những hạn chế, đúc rút kinh nghiệm có thể phục vụ công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trước mắt cũng như lâu dài.

Việc nghiên cứu phong trào Đồng khởi ở các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong những năm 1964 - 1965 còn góp phần phục vụ cho công tác biên soạn lịch sử địa phương, giúp người đọc có cái nhìn toàn diện về công cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của nhân dân các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng miền Nam thống nhất đất nước.

Về mặt thực tiễn, kết quả nghiên cứu phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng Khu V trong những năm 1964-1965, góp phần giáo dục truyền thống yêu nước, nâng cao ý thức đoàn kết dân tộc cho thế hệ trẻ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn hiện nay. Từ trong quá khứ có thể rút ra một số bài học bổ ích cho việc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, quê hương hiện nay.

Với những lý do trên, tôi chọn đề tài: *“Phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong những năm 1964 - 1965”* để làm luận án Tiến sĩ sử học, chuyên

ngành Lịch sử Việt Nam.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích

Tái hiện một cách có hệ thống phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong những năm 1964 - 1965. Qua đó làm nổi rõ một số nét đặc thù; đồng thời khẳng định vị trí, tầm vóc của phong trào này đối với tiến trình phát triển của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước trên địa bàn nói riêng, miền Nam nói chung.

2.2. Nhiệm vụ

Để đạt được mục đích nêu trên, luận án thực hiện những nhiệm vụ sau:

- Tổng quan tình hình nghiên cứu để xác định mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài luận án.

- Làm rõ bối cảnh lịch sử dẫn đến sự bùng nổ phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong những năm 1964 -1965.

- Tái hiện các bước phát triển của phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong những năm 1964 -1965.

- Làm rõ nghệ thuật chỉ đạo và tổ chức thực hiện Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên.

- Phân tích làm rõ tác động của phong trào Đồng khởi đối với cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước ở các tỉnh Khu V nói riêng và miền Nam nói chung.

- Khái quát đặc điểm đặt trong mối quan hệ so sánh giữa các tỉnh, đánh giá tầm vóc của phong trào; đồng thời đúc kết kinh nghiệm để có thể vận dụng trong công tác vận động quần chúng giai đoạn hiện nay.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.

3.1. Đối tượng

Phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên những năm 1964 - 1965.

3.2. Phạm vi

- Về không gian: Nghiên cứu phong trào diễn ra ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên. Tuy nhiên, để có “cái nhìn đối sánh”, không gian nghiên cứu của luận án có thể được mở rộng ra một số địa phương Khu V, các tỉnh Nam Bộ.

- Về thời gian: Từ giữa năm 1964 đến nửa đầu năm 1965.

- Về nội dung:

+ Khái quát các nhân tố tác động đến phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên.

+ Tái hiện diễn tiến, đánh giá kết quả, ý nghĩa, tác động.

+ Khái quát một số đặc điểm, vai trò nổi bật.

+ Đúc kết một số kinh nghiệm.

4. Nguồn tài liệu và phương pháp nghiên cứu

4.1. Nguồn tài liệu

Để thực hiện luận án này, chúng tôi tiếp cận từ nhiều nguồn tài liệu khác nhau có liên quan đến đề tài như:

Tài liệu lưu trữ (báo cáo, chỉ thị, nghị quyết,...) lưu tại các Trung tâm Lưu trữ Quốc gia II; Trung tâm Lưu trữ Quốc gia III, Trung tâm Lưu trữ Quốc gia IV, Trung tâm Lưu trữ Quân Khu V; Phòng Lưu trữ tài liệu của Tỉnh ủy các tỉnh: Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên; Tài liệu lưu trữ tại thư viện các tỉnh và Thư viện Quốc gia Việt Nam: bao gồm văn kiện Đảng và các tài liệu có liên quan của Trung ương Đảng, Khu ủy V và Đảng bộ các địa phương có liên quan; văn bản của chính quyền Sài Gòn.

Sách, các công trình chuyên khảo liên quan đến đề tài của các học giả, các nhà khoa học trong và ngoài nước đã được công bố; các luận án, luận văn liên quan đến đề tài.

Các bài viết của nhân chứng, các bài báo khoa học,... được đăng tải trên các tạp chí chuyên ngành.

4.2. Phương pháp nghiên cứu

Cơ sở phương pháp luận của đề tài là vận dụng những quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về khởi nghĩa vũ trang và chiến tranh cách mạng.

Phương pháp nghiên cứu chủ yếu được sử dụng để thực hiện đề

tài là phương pháp lịch sử, phương pháp logic và sự kết hợp hai phương pháp này.

Ngoài ra, chúng tôi còn sử dụng các phương pháp khác có liên quan, như thống kê, so sánh, đối chiếu các nguồn tài liệu; tiến hành điền dã, gỡ gỡ, khai thác tư liệu qua thực địa và nhân chứng.

5. Đóng góp của luận án

Luận án hoàn thành sẽ có những đóng góp sau:

- Luận án là công trình đầu tiên nghiên cứu, phản ánh một cách có hệ thống về phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong những năm 1964 - 1965.

- Luận án đã đưa ra một số nhận xét, đánh giá về tác động và tầm vóc của phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong những năm 1964 - 1965 đối với cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước ở các tỉnh duyên hải Nam Trung Bộ nói riêng đặt trong sự đối sánh với Đồng khởi ở miền Nam nói chung. Qua đó cho thấy sự vận dụng sáng tạo đường lối chiến tranh nhân dân của Đảng bộ các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú trong kháng chiến chống Mỹ, cứu nước.

- Đúc kết được một số kinh nghiệm qua nghiên cứu vấn đề này có thể kế thừa và vận dụng trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay.

- Kết quả nghiên cứu của luận án sẽ bổ sung nguồn tư liệu, góp phần phục vụ công tác nghiên cứu, biên soạn và giảng dạy lịch sử địa phương ở các bậc học. Thông qua đó, góp phần giáo dục cho thế hệ trẻ, các dân tộc sinh sống trên địa bàn về niềm tự hào đối với quê hương, đất nước và ý thức xây dựng, bảo vệ Tổ quốc, quê hương.

6. Kết cấu của luận án

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục, luận án được cấu trúc thành 4 chương như sau:

Chương 1: Tổng quan tình hình nghiên cứu.

Chương 2: Phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong nửa sau năm 1964.

Chương 3: Phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh

Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong nửa đầu năm 1965.
Chương 4: Nhận xét và bài học kinh nghiệm.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU

1.1. Các công trình nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án

1.1.1. Nhóm các công trình nghiên cứu về phong trào Đồng khởi trong kháng chiến chống Mỹ ở miền Nam

1.1.1.1. Các công trình nghiên cứu của các tác giả trong nước

Cao Văn Lượng, Phạm Văn Toàn, Quỳnh Cư (1981), *Tìm hiểu phong trào Đồng khởi ở miền Nam Việt Nam*, Nxb Khoa học xã hội. Công trình tái hiện quá trình phát triển của phong trào Đồng khởi ở miền Nam, trong đó tập trung đi sâu vào một vài điển hình như: Cuộc khởi nghĩa Trà Bồng và miền Tây Quảng Ngãi, Đồng khởi ở Bến Tre, Đồng khởi ở Tây Ninh,... Công trình cũng đã đưa ra một số đánh giá ý nghĩa, tác dụng và bài học của phong trào Đồng khởi ở miền Nam những năm 1959 - 1960 nói chung. Tuy nhiên, công trình chưa đề cập nhiều về phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng ở Khu V (1964 - 1965)...

1.1.1.2. Các công trình nghiên cứu của các tác giả nước ngoài

Tác giả O. Balace (1975) với công trình nghiên cứu *The War in Viet Nam (Chiến tranh Việt Nam)*, Hippocrene books, New York, Mỹ, đi sâu tìm hiểu những nguyên nhân thất bại của các chiến dịch quân sự mà Mỹ và chính quyền Sài Gòn đã tiến hành ở miền Nam Việt Nam. Tác giả đã chỉ ra rằng sự tấn công quân sự trên quy mô lớn không mang lại hiệu quả như người Mỹ mong muốn. Trong công trình này, tác giả đã đề cập đến một số sự kiện phản ánh cuộc kháng chiến của nhân dân miền Nam diễn ra ở nông thôn đồng bằng Khu V trong những năm 1964 - 1965 mà theo ông chính là sự trả lời đanh thép cho người Mỹ.

Tác giả B. Adler trong cuốn sách *Cinquante Viet Nam (Năm mươi năm Việt Nam)* đã phân tích khá chi tiết về tình hình miền Nam 1964 - 1965, trong đó có làm rõ những nhân tố dẫn đến sự thắng lợi của phong trào Đồng khởi và sự thất bại của Mỹ và Việt Nam Cộng hòa ở địa bàn nông thôn đồng bằng Khu V trong những năm 1964 - 1965: “*Chiến*

tranh du kích là địch thủ duy nhất của người Mỹ... Cũng thật khó khăn cho người Mỹ để tìm một lối thoát cho tình hình này” [160, tr.61].

1.1.2. Nhóm các công trình nghiên cứu về phong trào Đồng khởi trong kháng chiến chống Mỹ ở Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên

Hiện nay chưa có một công trình chuyên khảo độc lập nào nghiên cứu về phong trào Đồng khởi những năm 1964 - 1965 ở nông thôn đồng bằng Khu V hay các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên. Vấn đề này chỉ được thể hiện trong các công trình tổng kết về lịch sử của Quân khu V, lịch sử Tỉnh Đảng bộ các tỉnh hay trong nghiên cứu về đấu tranh vũ trang hoặc binh vận thời chống Mỹ của các địa phương.

Các công trình của Hội đồng biên soạn Lịch sử Nam Trung Bộ kháng chiến (1992), *Nam Trung Bộ kháng chiến (1945 - 1975)*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội; Bộ Tư lệnh Quân Khu V (1992), *Khu V - 30 năm chiến tranh giải phóng*, (2 tập). Các công trình này đã đề cập một cách khái quát về tình hình chiến trường các tỉnh trên địa bàn Khu V, Khu VI. Ở nhiều khía cạnh khác nhau, các tác giả của những công trình trên đã đề cập đến phong trào Đồng khởi ở các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên giai đoạn 1964 -1965,...

1.2. Nhận xét về các kết quả nghiên cứu và những vấn đề đặt ra cho luận án trực tiếp giải quyết

1.2.1. Nhận xét về kết quả nghiên cứu

Ở nhiều góc độ tiếp cận khác nhau, các công trình trên đã:

- Khái quát được nguyên nhân bùng nổ, diễn biến, kết quả, ý nghĩa của phong trào Đồng khởi ở miền Nam nói chung.

- Một số công trình tuy có đề cập đến phong trào Đồng khởi ở một số tỉnh như Quảng Ngãi, Bến Tre, Bình Định...nhưng lại tập trung chủ yếu vào đợt Đồng khởi 1959 -1960.

1.2.2. Những vấn đề đặt ra cho luận án cần tập trung giải quyết

- Các yếu tố dẫn đến sự bùng nổ của Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên những năm 1964 - 1965.

- Tiến trình phát triển của Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên từ 1964 đến 1965.

- Mối liên hệ, nét chung và riêng của Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên những năm 1964 - 1965 với phong trào Đồng khởi ở miền Nam.

- Sự vận dụng sáng tạo của địa phương trong việc thực hiện đường lối chiến tranh nhân dân của Đảng trong quá trình tiến hành Đồng khởi.

- Vai trò của các tầng lớp nhân dân, nhất là phụ nữ trong Đồng khởi ở các tỉnh.

- Ưu điểm và hạn chế, vai trò, vị trí và bài học kinh nghiệm của Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng, các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên những năm 1964 - 1965.

Tiểu kết chương 1

Phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Khu V trong đó có các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú là một sự kiện lịch sử quan trọng trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước (1954-1975). Vấn đề này đã được đề cập trong các công trình nghiên cứu về lịch sử kháng chiến chống Mỹ cứu nước nói chung, Khu V và các tỉnh nói riêng trên các mặt biểu hiện. Tuy vậy, chưa có một công trình nghiên cứu chuyên sâu có tính hệ thống và toàn diện về phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên những năm 1964 - 1965. Nhiều vấn đề về nhân tố tác động, diễn trình, những nét đặc thù, vai trò và vị trí cũng như hạn chế cần được nghiên cứu đầy đủ, hệ thống và đánh giá khách quan.

Chương 2

PHONG TRÀO ĐỒNG KHỞI Ở NÔNG THÔN ĐỒNG BẰNG CÁC TỈNH QUẢNG NAM, QUẢNG NGÃI, BÌNH ĐỊNH, PHÚ YÊN TRONG NỬA SAU NĂM 1964

2.1. Những yếu tố tác động tới đồng khởi ở Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình định, Phú yên

2.1.1. *Khái quát đặc điểm tự nhiên, chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội*

Các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên nằm ở khu vực Nam Trung Bộ có vị trí chiến lược hết sức quan trọng trong kháng

chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược; là cửa ngõ từ Biển Đông vào miền Trung và Tây Nguyên; là bàn đạp để tỏa đi các hướng chiến lược và các chiến trường khác. Vị trí chiến lược của Nam - Ngãi - Bình - Phú không chỉ quan trọng với cách mạng miền Nam mà cả cách mạng Nam Lào và Đông Bắc Campuchia...

2.1.2. Truyền thống yêu nước và đấu tranh cách mạng

Trong lịch sử đấu tranh dựng nước và giữ nước, cộng đồng các dân tộc ở Khu V nói chung và các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên nói riêng có truyền thống đoàn kết, quật khởi chống ngoại xâm truyền từ thế hệ này qua thế hệ khác. Các tỉnh này có phong trào cách mạng bền bỉ và liên tục, nổi bật là truyền thống đấu tranh vũ trang, truyền thống đó được phát huy cao độ trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước...

2.1.3. Chính sách của Mỹ - chính quyền Sài Gòn đối với các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú trong “Chiến tranh đặc biệt”

Năm 1961, đế quốc Mỹ thay đổi chiến lược, tiến hành “chiến tranh đặc biệt” để đối phó với cách mạng miền Nam, hòng chiếm lại những địa bàn và vùng dân cư đã mất sau “Phong trào Đồng khởi” 1959-1960.

Âm mưu và thủ đoạn trên của Mỹ trong chiến lược “Chiến tranh đặc biệt”, giai đoạn đầu theo Kế hoạch Staley - Taylor, với kế hoạch bình định miền Nam trong 18 tháng (từ giữa năm 1961 đến hết năm 1962), sau đó là Kế hoạch Johnson - McNamara bình định miền Nam trong 2 năm 1964 - 1965 [101, tr.49 - 50].

2.1.4. Khái quát tình hình Nam - Ngãi - Bình - Phú đến giữa năm 1964

Kể từ sau Đồng khởi những năm 1959 - 1960, quân và dân các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên liên tục nổi dậy, lần lượt làm thất bại các âm mưu và thủ đoạn của Mỹ và chính quyền Sài Gòn trong “Chiến tranh đặc biệt”.

Từ tháng 6/1963, Khu ủy đã quán triệt xuống các cấp bộ đảng chủ trương: “*Khẩn trương chuẩn bị đón thời cơ*” tập trung mọi lực lượng, mọi khả năng chống phá áp chiến lược, làm chủ nông thôn, coi đó là nhiệm vụ trung tâm quan trọng của các tỉnh đồng bằng hiện nay.

2.1.5. Chủ trương làm chủ vùng nông thôn đồng bằng của Đảng

2.1.5.1. Chủ trương của Trung ương Đảng, Trung ương Cục miền Nam và Khu ủy V

Trước tình hình đế quốc Mỹ ngày càng đẩy mạnh cuộc chiến tranh xâm lược, Ban Chấp hành Trung ương mở Hội nghị lần thứ 9 (tháng 12/1963), phân tích cuộc “Chiến tranh đặc biệt” của đế quốc Mỹ và quyết nghị: “*cần phải có khả năng kiềm chế địch trong “chiến tranh đặc biệt” và đánh thắng địch trong chiến tranh ấy*”, cần phải quán triệt phương châm đánh lâu dài, đồng thời tranh thủ thời cơ giành thắng lợi trong thời gian tương đối ngắn...[47, tr. 15].

2.1.5.2. Chủ trương của Đảng bộ các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên

Tháng 8/1964, Tỉnh ủy Quảng Nam và Tỉnh ủy Quảng Đà ra nghị quyết phát động quần chúng đồng khởi giải phóng đại bộ phận nông thôn đồng bằng, trong đó trọng điểm là giải phóng vùng Đông Quốc lộ I và vùng cát của các huyện. Lực lượng Đồng khởi là quần chúng, chủ yếu là quần chúng tại chỗ, lực lượng vũ trang có nhiệm vụ chủ động tiến công địch, hỗ trợ cho quần chúng tiến hành Đồng khởi. “*Mục tiêu đề ra là phá tan bộ máy kìm kẹp của địch ở thôn, xã, phá cho được 2/3 số ấp chiến lược và biến ấp chiến lược thành làng chiến đấu. Sử dụng ba mũi giáp công để đánh địch và bố phòng chống địch phản kích bảo vệ thành quả phong trào Đồng khởi*” [93, tr.449 - 450].

2.2. Diễn biến đồng khởi ở các tỉnh Quảng nam, Quảng Ngãi, Bình định, Phú yên nửa sau năm 1964

2.2.1. Đồng khởi ở Quảng Nam

2.2.2. Đồng khởi ở Quảng Ngãi

2.2.3. Đồng khởi ở Bình Định

2.2.4. Đồng khởi ở Phú Yên

Tiểu kết chương 2

Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên đã bùng lên từ giữa năm 1964. Phá ấp chiến lược đã trở thành phong trào khởi nghĩa sôi sục của quần chúng với quy mô ngày càng lớn và hành động ngày càng quyết liệt. Hàng loạt bộ máy chính quyền cơ sở của chế độ Sài Gòn ở vùng nông thôn đồng bằng bị

tiêu diệt, chính quyền nhân dân được thành lập. Hàng trăm “ấp chiến lược” biến thành thôn, xã chiến đấu, chiến tranh du kích phát triển mạnh. Hàng trăm ấp chiến lược bị phá sạch, phá banh, bung dân về làng cũ tạo thành những mảng giải phóng liên hoàn, có nhiều mảng sát vùng thị xã, dọc Quốc lộ 1 và 19.

Đồng khởi ở Nam - Ngãi - Bình - Phú diễn ra rộng khắp với rất nhiều hình thức phong phú. Nhân dân các ấp, các làng liên tục phá ấp, phá rào, đốt trụ sở hành chính của chính quyền Sài Gòn ở thôn, xã, rồi kéo nhau về làng cũ xây dựng lại thôn, làng, sản xuất và chống, đánh địch. Tuy nhiên, trận lụt cuối năm 1964 đã cướp đi nhiều sinh mạng cũng như của cải, vật chất của nhân dân các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú đã ảnh hưởng không nhỏ đến phong trào Đồng khởi ở Nam - Ngãi - Bình - Phú những tháng cuối năm 1964.

Phong trào Đồng khởi ở địa bàn 4 tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú nửa sau năm 1964 là một thành tố quan trọng trong tổng thể các hoạt động đấu tranh chính trị, quân sự, góp phần mang lại vùng giải phóng rộng lớn ở địa bàn nông thôn đồng bằng, làm tiền đề để tiếp tục đẩy mạnh cuộc kháng chiến chống Mỹ phát triển sang một giai đoạn cao hơn.

Chương 3. PHONG TRÀO ĐỒNG KHỞI Ở NÔNG THÔN ĐỒNG BẰNG CÁC TỈNH QUẢNG NAM, QUẢNG NGÃI, BÌNH ĐỊNH, PHÚ YÊN TRONG NỬA ĐẦU NĂM 1965

3.1. Tình hình mới ở các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong nửa đầu năm 1965

3.1.1. Âm mưu, thủ đoạn mới của Mỹ và Chính quyền Sài Gòn

Với thắng lợi của phong trào Đồng khởi, đế quốc Mỹ càng nhận rõ chúng có thể thất bại hoàn toàn nếu không thay đổi chính sách cho đến cả thay đổi chiến lược của chúng tại các địa bàn này. Mỹ và chính quyền Sài Gòn đã vạch ra hàng loạt những âm mưu và thủ đoạn mới.

3.1.2. Chủ trương đối phó với tình hình mới của Đảng

Tháng 3/1965, Ban Chấp hành Trung ương Đảng họp Hội nghị lần thứ 11 nhận định: “*Dù Chiến tranh đặc biệt của đế quốc Mỹ bị thất bại, nhưng chúng không dễ dàng chấp nhận, trái lại chúng rất ngoan cố, chúng vẫn đẩy Chiến tranh đặc biệt ở miền Nam tới mức độ cao. Trong đó bao gồm cả yếu tố của “chiến tranh cục bộ”, chiến tranh vượt khỏi*

phạm vi miền Nam đến miền Bắc” ...

3.2. Diễn biến đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên trong nửa đầu năm 1965

3.2.1. Đồng khởi ở Quảng Nam

3.2.2. Đồng khởi ở Quảng Ngãi

3.2.3. Đồng khởi ở Bình Định

3.2.4. Đồng khởi ở Phú Yên

Tiểu kết chương 3

Thực hiện chủ trương của Trung ương Đảng, Liên Khu ủy Khu V về Đồng khởi ở vùng nông thôn đồng bằng Xuân 1965, Tỉnh ủy các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú đã linh hoạt, sáng tạo lãnh đạo toàn Đảng bộ, quân và dân địa phương đồng loạt đứng lên đấu tranh kết hợp đấu tranh vũ trang với đấu tranh chính trị, binh vận, kết hợp đòn tiến công quân sự của lực lượng ba thứ quân trên khắp chiến trường hỗ trợ cho nhân dân các địa phương nổi dậy diệt ác, phá kìm, giành quyền làm chủ, mở rộng vùng giải phóng. Phong trào Đồng khởi thu hút đông đảo các tầng lớp quần chúng nhân tham gia, diễn ra đa dạng, phong phú cả về hình thức và nội dung; có nơi lấy đòn tiến công quân sự làm “đòn xeo” để phát động quần chúng nổi dậy; cũng có nơi tranh thủ lúc bộ máy chính quyền địch hoang mang dao động đã phát động quần chúng nổi dậy giành quyền làm chủ, phá áp chiến lược. Sự vùng dậy của quần chúng nhân dân ở nhiều vùng nông thôn đồng bằng các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú trong những năm 1964 - 1965 làm phá sản “quốc sách áp chiến lược” của Mỹ và chính quyền Sài Gòn trên địa bàn; góp phần cùng toàn Miền đánh bại kế hoạch Johnson - McNamara; góp phần đánh bại cuộc “Chiến tranh đặc biệt” của Mỹ và chính quyền Sài Gòn trên địa bàn Khu V, đẩy chính quyền Sài Gòn lún sâu vào khủng hoảng chính trị.

Chương 4

NHẬN XÉT VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM

4.1. Đặc điểm

Phong trào Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên từ nửa sau năm 1964 đến nửa đầu năm 1965 thể hiện những nét đặc trưng của Đồng khởi của Khu V và toàn miền

Nam; đồng thời cũng có những nét riêng.

4.1.1. Về quy mô

Các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú, Đồng khởi diễn ra với quy mô rộng lớn ở hầu khắp vùng nông thôn đồng bằng. Tuy diễn ra ở cả 3 vùng chiến lược, nét đặc trưng của Đồng khởi ở Nam - Ngãi - Bình - Phú những năm 1964 - 1965, là nó diễn ra ở vùng nông thôn, đồng bằng là chủ yếu và đồng loạt diễn ra từ xã, huyện đến tỉnh; liên tục hết đợt này đến đợt khác; khởi nghĩa thắng lợi đến đâu xây dựng chính quyền cách mạng thôn, xã đến đó.

Về thời gian, Đồng khởi 1964 - 1965 diễn ra gần như liên tục, hết đợt này đến đợt khác kéo dài từ nửa sau năm 1964 đến nửa đầu năm 1965 ở hầu hết vùng nông thôn đồng bằng các tỉnh từ Quảng Nam đến Phú Yên.

4.1.2. Về lực lượng

Nét nổi bật của Đồng khởi ở các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú là sử dụng bạo lực tại chỗ là chủ yếu, kết hợp với phát động quần chúng nhân dân nổi dậy phá vỡ hệ thống kèm kẹp của kẻ thù, giành quyền làm chủ.

Sử dụng bạo lực tại chỗ không chỉ trong quá trình phá ấp, phá kèm mà còn cả trong quá trình phát động phong trào nhân dân du kích chiến tranh, bố phòng xây dựng xã, thôn chiến đấu, xây dựng và phát triển lực lượng du kích để đánh địch giữ làng, bảo vệ tài sản và tính mạng của nhân dân, bảo vệ thành quả cách mạng sau khi đã phá được ấp chiến lược.

Trong Đồng khởi năm 1964 - 1965 ở các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú có sự kết hợp chặt chẽ giữa đấu tranh chính trị, binh vận với đấu tranh quân sự phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ chính trị, quân sự trong từng thời điểm, ở từng địa phương,...

4.1.3. Về hình thức đấu tranh

Trong quá trình Đồng khởi, đấu tranh chính trị và công tác binh vận đã phối hợp cùng với đấu tranh vũ trang tiến công địch liên tục. Đấu tranh chính trị phát triển rất cao, trở thành bạo lực của quần chúng nổi dậy vũ trang diệt ác, phá kèm, phá ấp chiến lược giành chính quyền xã, thôn. Tiến công quân sự đã hỗ trợ đắc lực cho quần chúng nổi dậy; từ chỗ nổi dậy ở cơ sở, trong từng xã, từng huyện tiến lên cao trào Đồng khởi

trong toàn tỉnh.

Trong Đồng khởi ở Nam - Ngãi - Bình - Phú cho thấy tư tưởng tích cực tiến công và tính quần chúng sâu rộng, kết hợp khó phân biệt giữa chiến tranh và khởi nghĩa, giữa tiến công và nổi dậy, giữa tiêu diệt địch và giành chính quyền làm chủ của nhân dân.

4.1.4. Về vai trò của căn cứ địa

Để chuẩn bị cho Đồng khởi, Tỉnh ủy các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú trong lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên chăm lo xây dựng căn cứ địa và hậu phương tại chỗ ở cả đồng bằng và vùng ven không ngừng vững mạnh về chính trị, quân sự, kinh tế, xã hội, văn hóa. Đồng thời các tỉnh cũng đã xây dựng các phương án thích hợp để bảo vệ căn cứ trước các cuộc tiến công nhằm xóa bỏ các căn cứ của địch.

Căn cứ địa cách mạng ở Nam - Ngãi - Bình - Phú sau “Đồng khởi” những năm 1964 - 1965 có vai trò quan trọng góp phần vào thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước trên địa bàn và ở miền Nam.

4.1.5. Vai trò của phụ nữ trong Đồng khởi

Trong các cuộc đấu tranh, nhất là đấu tranh phá áp chiến lược, phụ nữ đóng vai trò quan trọng, tỏ rõ tinh thần bất khuất, dũng cảm, đảm đang.

Có thể nói đến nửa đầu năm 1965, với những nỗ lực cao nhất, phong trào đấu tranh của chị em phụ nữ được đưa lên tầm cao mới, kết hợp nhuần nhuyễn phương thức đấu tranh chính trị, binh địch vận, kết hợp với nổi dậy một cách mạnh mẽ, góp phần to lớn vào nhiệm vụ phá khu đồn, áp chiến lược, giải phóng đại bộ phận nông thôn của tỉnh.

4.2. Kết quả và ý nghĩa

4.2.1. Kết quả

Từ nửa sau năm 1964 đến nửa đầu năm 1965, trên địa bàn các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú, phong trào Đồng khởi đã giành được những kết quả to lớn.

Đánh giá kết quả phong trào Đồng khởi 1964 - 1965, Hội nghị Liên Khu ủy V lần thứ IV (5/1965) nhận xét: “*Tốc độ giải phóng và tỷ lệ số dân làm chủ có 3 hạng: hạng khá nhất là Quảng Đà, Quảng Nam, Bình Định, làm chủ từ 2/3 đến 3/4 dân số...*”. Như vậy, trong vòng từ

giữa năm 1964 đến giữa năm 1965, Đồng khởi đã làm cho phần lớn vùng nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên được giải phóng. Tại đây, cách mạng làm chủ phần lớn địa bàn và giành phần lớn nhân dân.

4.2.2. Ý nghĩa

Thắng lợi của phong trào Đồng khởi 1964 - 1965 đã góp phần làm thất bại kế hoạch Johnson - McNamara, đẩy chính quyền và quân đội Sài Gòn tại các tỉnh Nam Trung Bộ lâm vào tình trạng khủng hoảng trầm trọng. Chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” của Mỹ triển khai ở các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú bị sụp đổ.

Thắng lợi của phong trào Đồng khởi những năm 1964 - 1965 đánh dấu bước nhảy vọt quan trọng, chuyển cách mạng ở các tỉnh Khu V vào một thời kỳ mới - thời kỳ phát triển thế tiến công mạnh mẽ, liên tục, hình thành một cao trào khởi nghĩa của quần chúng trên những vùng nông thôn rộng lớn, đẩy Mỹ - chính quyền Sài Gòn lún sâu vào vũng lầy thất bại, khủng hoảng triền miên, buộc đế quốc Mỹ và chính quyền Sài Gòn phải chuyển hướng chiến lược đối với địa bàn này một cách bị động.

Thắng lợi của Đồng khởi những năm 1964 - 1965 ở các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên còn góp phần khẳng định sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng bộ các cấp, nâng cao niềm tin tất thắng của quần chúng nhân dân trên địa bàn vào thắng lợi tất yếu của cuộc đấu tranh chống Mỹ,...

4.3. Hạn chế

4.3.1. Đồng khởi diễn ra chưa đều ở các địa phương

Phong trào Đồng khởi 1964 - 1965 ở các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú xét trên quy mô và bình diện chung toàn vùng thì diễn ra tương đối đều khắp, song trong phạm vi từng tỉnh thì chưa đều.

4.3.2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo có lúc chưa tập trung đúng mức

Công tác chỉ đạo có lúc, có nơi còn yếu, lực lượng còn mỏng. Mặc dù có quá trình chuẩn bị, song thực lực về chính trị, vũ trang nhìn chung còn mỏng và còn yếu, chưa đáp ứng được với tính chất ngày càng quyết liệt của phong trào Đồng khởi. Cơ sở và lực lượng tại chỗ còn mỏng nên không tạo được thế đứng chân lâu dài cho lực lượng chủ lực, chưa hỗ trợ và phối hợp chặt chẽ với phong trào của quần chúng ở các địa

phương nên quá trình nổi dậy của quần chúng gặp nhiều khó khăn. Công tác tư tưởng có nhiều tiến bộ, nhưng còn nhiều thiếu sót, chưa theo kịp sự phát triển của tình hình. Chưa khẩn trương, mạnh bạo tranh thủ mọi thời cơ và tạo ra thời cơ để mở rộng Đồng khởi; tình hình có những nhân tố mới rất thuận lợi cho ta, nhưng chúng ta chưa tận dụng hết để đưa phong trào Đồng khởi phát triển mạnh hơn.

4.3.3. Nhận thức của cán bộ xã thôn và quần chúng về đấu tranh chính trị chưa đầy đủ, sâu sắc

Việc tổ chức và lãnh đạo đấu tranh chính trị còn nhiều hạn chế. Đội ngũ đấu tranh chính trị của quần chúng nói chung chưa được tổ chức, một số nơi có tổ chức những tổ đấu tranh chính trị nhưng do không chú ý giáo dục, bồi dưỡng và hướng dẫn kế hoạch, lý lẽ đấu tranh với địch nên ít có tác dụng hoặc không có tác dụng. Ở xã, thôn, thường cán bộ chỉ giải thích chung chung rồi sau đó do quần chúng tự động đấu tranh chính trị với địch là chính, lãnh đạo ít chú ý theo dõi diễn biến từng cuộc đấu tranh để hướng dẫn, chỉ đạo kịp thời và rút kinh nghiệm.

Nhận thức của cán bộ xã, thôn và quần chúng về đấu tranh chính trị chưa sâu sắc, chưa thấy hết tác dụng của nhiều mặt của đấu tranh chính trị và chưa thấm nhuần tính chất gian khổ, quyết liệt của đấu tranh chính trị cũng như đấu tranh vũ trang, nên có tư tưởng chùn bước trước sự đe dọa của địch, sợ bị đàn áp, khủng bố, chán nản khi thấy yêu cầu của cuộc đấu tranh không được giải quyết v.v...nên không kiên trì đấu tranh với địch.

4.4. Một số kinh nghiệm

Từ Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên những năm 1964 - 1965 có thể đúc rút được một số kinh nghiệm như sau:

4.4.1. Chọn địa bàn để mở đầu phong trào cách mạng có ý nghĩa hết sức quan trọng

Trong một trận đánh, một chiến dịch hay một đợt hoạt động, việc lựa chọn địa bàn để khởi đầu có ý nghĩa vô cùng quan trọng. Những nơi được lựa chọn phải hội đủ những điều kiện: địa thế chiến lược có lợi cho ta, trong khi đó lực lượng của địch sơ hở hoặc bố trí tương đối mỏng; khi chiếm được thì vị trí này có thể kết nối, lan tỏa được với các vùng khác,

địa phương khác một cách thuận lợi; địa bàn được lựa chọn phải vừa thuận lợi cho tiến công, vừa có khả năng phòng thủ tốt,...

4.4.2. Phát huy sức mạnh tổng hợp của các lực lượng, trong đó coi trọng lực lượng quần chúng tự vũ trang là biện pháp hiệu quả để giành thắng lợi

Đồng khởi ở đồng bằng các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú cho thấy, phát huy sức mạnh tổng hợp của lực lượng quần chúng tự vũ trang là chủ yếu, kết hợp với du kích thôn xã, bộ đội địa phương và lực lượng vũ trang Quân khu để đập tan, hoặc làm tê liệt bộ máy quân sự của địch, hỗ trợ cho quần chúng nổi dậy là cách làm hiệu quả nhất. Chỉ có như vậy thì Đồng khởi mới thành công.

Đồng khởi ở các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú cho thấy, lực lượng chính trị đấu tranh dũng cảm và sáng tạo một khi được động viên và tổ chức tốt, đã có thể giữ vững được quyền làm chủ trong các vùng Mỹ và quân đội Sài Gòn đóng quân; tạo điều kiện cho các lực lượng vũ trang tiến công vào căn cứ, cơ quan đầu não của địch, gây cho chúng nhiều tổn thất.

4.4.3. Phát huy thế mạnh của từng vùng và kết hợp chặt chẽ giữa ba vùng chiến lược, bổ sung hỗ trợ cho nhau, tạo thành thế mạnh để chủ động tiến công giành thắng lợi

Trong Đồng khởi, căn cứ vào vị trí địa lý, đặc điểm điều kiện từng vùng cả về quân sự, chính trị, kinh tế, địa lý và dân cư, so sánh tương quan lực lượng giữa ta và địch một cách toàn diện, Đảng bộ các tỉnh đã đề ra phương thức Đồng khởi cho từng vùng một cách phù hợp. Nhờ vậy mà luôn luôn giữ được quyền chủ động tiến công địch.

4.4.4. Dựa chắc vào nhân dân, kiên trì tích cực xây dựng cơ sở chính trị ở địa bàn nông thôn đồng bằng là tiền đề quan trọng để giành thắng lợi

Cơ sở chính trị là chỗ dựa cho quần chúng nhân dân tiến hành đấu tranh, Đồng khởi thành công hay không một phần phụ thuộc vào cơ sở chính trị. Cơ sở chính trị còn là lực lượng quan trọng trực tiếp hoặc gián tiếp tham gia tiến công cùng với lực lượng vũ trang. Trong Đồng khởi 1964 -1965 ở Nam - Ngãi - Bình - Phú cơ sở chính trị được xây dựng ở khắp mọi nơi, trên cả ba vùng chiến lược: rừng núi, nông thôn, đồng bằng và thành thị, ở cả vùng giải phóng, vùng làm chủ, vùng tranh

chấp và vùng địch kiểm soát, không chỉ chằm ngòi cho Đồng khởi bùng nổ; mà còn là cơ sở để huy động sức mạnh của quần chúng, chỗ dựa cho các lực lượng vũ trang tiến công quân địch.

Tiểu kết chương 4

Phong trào Đồng khởi ở các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên những năm 1964 - 1965 đã giành được thắng lợi to lớn, góp phần tạo ra phong trào cách mạng rộng lớn ở miền Nam trong những năm 1964 - 1965, là một trong những nhân tố góp phần đánh thắng “Chiến tranh đặc biệt” (1961-1965) của đế quốc Mỹ trên địa bàn. Trong quá trình phát triển, phong trào Đồng khởi ở các địa phương này vừa thể hiện những đặc điểm chung của Đồng khởi ở các tỉnh Khu V và miền Nam, đồng thời cũng có những nét riêng. Đó là sử dụng bạo lực tại chỗ là chủ yếu, kết hợp với phát động quần chúng nhân dân nổi dậy; diễn ra trên quy mô rộng lớn, liên tục; hình thức đấu tranh quyết liệt và phong phú; căn cứ địa đóng một vai trò hết sức quan trọng trong phong trào Đồng khởi 1964 - 1965. Phụ nữ đóng một vai trò rất quan trọng trong Đồng khởi. Đây là kết quả của sự vận dụng linh hoạt và sáng tạo chủ trương Đồng khởi của Liên khu ủy và Quân Khu ủy V của Đảng bộ quân và dân các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú.

Bên cạnh những kết quả, phong trào Đồng khởi ở các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú 1964 - 1965 còn có một số hạn chế như diễn ra không đồng đều giữa các địa phương, còn có một số hạn chế trong chỉ đạo và xây dựng lực lượng tại các địa phương.

KẾT LUẬN

1. Phong trào Đồng khởi ở tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên những năm 1964 - 1965 diễn ra trên một địa bàn chiến lược quan trọng hàng đầu trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước.

Thất bại trong “Chiến lược Ai-xen- hao”, Mỹ chuyển sang thực hiện chiến lược “*Chiến tranh đặc biệt*” (1961-1965) với quy mô, mức độ, tính chất vô cùng nham hiểm. Bằng hàng loạt các biện pháp tổng hợp (quân

sự, chính trị, kinh tế, tâm lý,..), trong đó lực lượng quân sự là chủ yếu, chúng càn quét, gom dân lập “*ấp chiến lược*”, “*ấp tân sinh*”, tăng cường hệ thống chính quyền và lực lượng vũ trang cơ sở, hòng tách dân ra khỏi lực lượng cách mạng, cô lập để đi đến tiêu diệt. Trong quá trình thực hiện âm mưu trên, Nam - Ngãi - Bình - Phú là địa bàn trọng điểm. Đây vốn là vùng tự do của Liên Khu V trong kháng chiến chống Pháp, cơ sở Đảng mạnh, nơi đặt cơ quan đầu não của cách mạng ở Liên Khu V, quần chúng nhân dân ở đây kiên cường bất khuất. Trong những năm 1954 - 1960, tại địa bàn này, diễn ra phong trào đấu tranh chống Mỹ và chính quyền Sài Gòn quyết liệt, với đỉnh cao là đồng khởi Vân Canh, Vĩnh Thạnh, Trà Bồng và miền Tây Quảng Ngãi trong năm 1959, dẫn đến phong trào Đồng khởi ở miền Nam 1959 - 1960. Trong quá trình thực hiện chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” ở Nam Trung Bộ, Mỹ và chính quyền Sài Gòn luôn coi trọng việc bình định vùng nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định và Phú Yên, nhằm biến vùng này thành những tiền đồn, nơi cung cấp sức người, sức của, tạo thành một “thế trận liên hoàn” để hậu thuẫn cho chiến trường Trị Thiên, bảo vệ Tây Nguyên - những vùng chiến lược quân sự và kinh tế mà địch không thể để mất, ngăn chặn sự chi viện từ miền Bắc vào miền Nam, đồng thời tạo ra hệ thống phòng thủ từ xa của đô thành Sài Gòn. Tại các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú, địch tiến hành khủng bố hết sức tàn khốc, ra sức xây dựng cơ sở xã hội cho chế độ thực dân mới của Mỹ. Trên địa bàn này cho đến giữa năm 1965, địch tập trung hầu hết các sắc lính: từ quân Mỹ, quân đội Sài Gòn cho đến một số quân đồng minh của Mỹ. Chúng đã thực hiện đủ mọi hình thức đàn áp, mọi thủ đoạn chiến tranh nham hiểm gây biết bao khó khăn, tổn thất, đau thương cho quân và dân các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên. Đấu tranh chống các âm mưu và thủ đoạn của Mỹ và chính quyền Sài Gòn trở thành một yêu cầu tất yếu của Đảng, nhân dân Việt Nam nói chung, nhân dân các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú nói riêng.

Trước âm mưu và thủ đoạn mới của Mỹ và chính quyền Sài Gòn, từ năm 1961, Trung ương Đảng đã đề ra đường lối kịp thời, lãnh đạo cách mạng miền Nam phát triển đúng hướng. Khu ủy V cũng kịp thời quán triệt chủ trương của Trung ương Đảng, đề ra đường lối phù hợp với thực tiễn

địa phương, tạo ra nền tảng để Đảng bộ các tỉnh lãnh đạo quân và dân địa phương tiến lên thực hiện phương châm “hai chân”, “ba mũi” giáp công trên “ba vùng chiến lược” chống lại âm mưu, thủ đoạn, những chính sách vô cùng tàn bạo của kẻ thù. Đó là những nền tảng dẫn đến phong trào “Đồng khởi” ở các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên từ nửa sau năm 1964 đến nửa đầu năm 1965.

Chủ trương phát động quần chúng Đồng khởi giành lại nông thôn đồng bằng theo tinh thần “khởi nghĩa nông thôn”, phương châm đấu tranh “2 chân 3 mũi giáp công” là có căn cứ thực tế khách quan, phù hợp với nguyện vọng tha thiết và khả năng cách mạng thực tế của quần chúng ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Nam Trung Bộ lúc bấy giờ. Quá trình đấu tranh giành lại nông thôn đồng bằng ở bốn tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên đã chứng minh cho thấy sức mạnh to lớn của quần chúng một khi họ được tập hợp dưới ngọn cờ cách mạng của Đảng do Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập và lãnh đạo. Những nơi biết dựa vào quần chúng, làm công tác theo đường lối quần chúng, biết chăm lo xây dựng lực lượng chính trị, vũ trang quần chúng, biết quan tâm đem lại lợi ích thiết thân cho quần chúng, kiên trì làm công tác tư tưởng quần chúng, giáo dục quần chúng thì qua một thời kỳ tích lũy, đến độ chín muồi và khi Đồng khởi nổ ra, quần chúng sẽ đứng dậy hành động một cách hoàn toàn tự giác.

Đồng khởi nổ ra là một tất yếu lịch sử, đáp ứng yêu cầu đòi hỏi cấp bách của phong trào cách mạng ở Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên những năm 1964 - 1965.

2. Đồng khởi ở Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên diễn ra mạnh mẽ quyết liệt, trải qua hai giai đoạn liên kế nhau (nửa sau 1964 - nửa đầu 1965), đa dạng về phương thức, phong phú về nội dung. Nó vừa hội tụ những nét tương đồng của Đồng khởi ở miền Nam nói chung, vừa thể hiện những đặc thù mang đậm nét sắc thái của cách mạng Nam Trung Bộ lúc bấy giờ.

Về mặt phương thức Đồng khởi, Đảng bộ các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú đã rất linh hoạt trong việc vận dụng cả 2 phương thức Đồng khởi; thực hiện phương châm đấu tranh “hai chân, ba mũi”; vừa coi trọng sử dụng lực lượng vũ trang kết hợp với đấu tranh chính trị và binh vận để

mở phong trào.

Đồng khởi ở Nam - Ngãi - Bình - Phú là kết quả của việc nắm vững phương châm đấu tranh “2 chân và 3 mũi giáp công”; là kết quả của quá trình xây dựng cơ sở quần chúng và phát động được tư tưởng quần chúng, đưa quần chúng xuống đường thực hiện khởi nghĩa nông thôn, tự mình làm chủ nông thôn, tự mình đấu tranh 2 chân và 3 mặt giáp công. Trong quá trình Đồng khởi ở các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú do lực lượng địch ở đây khá mạnh; chúng đánh phá khá gay gắt nên các tỉnh đã phải sử dụng lực lượng vũ trang đến mức cần thiết để hỗ trợ tích cực cho quần chúng nổi dậy.

Đồng khởi ở các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú là sự kết hợp hai phương thức Đồng khởi ở miền Nam nói chung, song lấy phương thức dùng bạo lực chính trị và vũ trang của quần chúng là chủ yếu, tiến hành phát động quần chúng nổi dậy với quy mô 2, 3 xã một lần và với tốc độ phát triển nhanh ở khắp các tỉnh. Phương thức dùng lực lượng vũ trang, đấu tranh vũ trang phải luôn đi trước một bước, phải đóng vai trò khơi ngòi, “đòn xeo”, tạo thế và thời cơ cho quần chúng nổi dậy làm chủ thôn, ấp, chủ yếu là ở những vùng cơ sở yếu hoặc trắng; địch có rào vè, có áp chiến lược và có lực lượng bán vũ trang bảo vệ áp chiến lược mạnh.

Điểm nổi bật trong phong trào Đồng khởi ở các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên là việc quán triệt phương châm kết hợp đấu tranh vũ trang với đấu tranh chính trị được chỉ đạo thông suốt và được vận dụng tốt từ trên xuống dưới, từ đầu đến cuối; khắc phục được một bước tư tưởng hữu khuynh, co thủ, rụt rè trong cán bộ các cấp. Vì vậy, mà Đồng khởi diễn ra một cách liên tục, rộng khắp kéo từ giữa năm 1964 cho đến giữa năm 1965.

3. Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên là một trong những sự kiện nổi bật, đánh dấu mốc quan trọng của cuộc Kháng chiến chống Mỹ, cứu nước trên địa bàn Nam Trung Bộ.

Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên những năm 1964 - 1965 là sự kết hợp giữa tiến công và nổi dậy trên cả ba vùng chiến lược, đánh dấu một bước phát triển mới của cách mạng miền Nam. Nếu Đồng khởi những năm 1959 -

1960 chủ yếu diễn ra ở vùng miền núi thì Đồng khởi 1964 -1965 mở rộng ra cả ba vùng: miền núi, đồng bằng, thành thị. Trong đó, đồng bằng là địa bàn diễn ra chủ yếu và lực lượng quần chúng tại chỗ là chủ yếu với sự kết hợp các hình thức đấu tranh: đẩy mạnh tiến công địch cả về chính trị và quân sự có sự kết hợp lực lượng bộ đội chính quy của Quân Khu V, bộ đội địa phương các tỉnh và dân quân du kích thực hiện liên tục nổi dậy, liên tục tiến công địch mọi lúc, mọi nơi làm cho địch hoang mang, rối loạn, buộc địch phải căng kéo lực lượng ra để đối phó. Tiến công và nổi dậy giành quyền làm chủ đến đâu thì xây dựng chính quyền thôn, xã đến đó và bảo vệ thành quả đã đạt được. Nhiệm vụ quan trọng của Đồng khởi là phá áp chiến lược (áp tân sinh), giành dân ở nông thôn đồng bằng.

Đồng khởi ở Nam - Ngãi - Bình - Phú là thắng lợi toàn diện, góp phần tiêu diệt lực lượng quân sự của địch, giành dân, giành quyền làm chủ vùng nông thôn đồng bằng, mở rộng vùng giải phóng, phát triển thực lực kháng chiến, góp phần vào thắng lợi chung của các tỉnh Khu V và cả miền Nam trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước.

Phong trào Đồng khởi bùng nổ ở Nam - Ngãi - Bình - Phú từ giữa năm 1964 đã làm đảo lộn mọi toan tính và thế bố trí chiến lược của địch, “thế trận liên hoàn” của địch tại đây hoàn toàn bị phá vỡ. Có thể nói, *“Việc phá hệ thống áp chiến lược và mở rộng vùng giải phóng đồng bằng Khu V đang tạo ra một thế chia cắt chiến lược đối với quân địch ở chiến trường Tây Nguyên, buộc địch phải phân tán lực lượng để đối phó với ta* [48, tr.58].

Phong trào Đồng khởi ở các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên (1964 -1965) không chỉ giải phóng phần lớn nông thôn đồng bằng, xây dựng chính quyền cách mạng ở cơ sở, thực hiện dân sinh dân chủ cho nhân dân tại các tỉnh này; mà còn có tác dụng góp phần to lớn trong việc đưa cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của nhân dân các tỉnh Nam Trung Bộ phát triển đồng đều với các địa phương khác trên toàn miền Nam. Nghị quyết Hội nghị Trung ương Cục lần thứ ba (01/1965) “Về tình hình cách mạng miền Nam năm 1964 và nhiệm vụ trước mắt của ta” đã đánh giá: *“Cái mới nhất là phong trào Khu V từ giữa năm 1964 lên rất mạnh từ nông thôn đến đô thị, cả về quân sự và chính trị, làm cho phong trào toàn miền được đồng đều”*. Thực tiễn Đồng khởi

ở các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú cung cấp những cơ sở quan trọng để Đảng đề ra những sách lược quan trọng cho những giai đoạn tiếp theo của cuộc kháng chiến cách mạng; giữ vững và phát huy mạnh mẽ quyền chủ động trên toàn chiến trường, làm phá sản hoàn toàn các bước leo thang chiến tranh của Mỹ.

4. Bên cạnh những thành công thì Đồng khởi ở nông thôn đồng bằng các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên 1964 - 1965 cũng còn bộc lộ một số hạn chế về chỉ đạo và xây dựng lực lượng. Hạn chế chủ yếu đó là thời gian đầu ta đã kéo dài việc phân tán lực lượng chủ lực của Quân khu đánh nhỏ để phát động quần chúng, xây dựng phong trào không có những trận đánh mang tính thôi động để “dần mặt” kẻ địch. Trong chiến tranh giải phóng, phương thức hoạt động trên của chủ lực là cần thiết khi phong trào quần chúng và chiến tranh du kích còn yếu. Nhưng khi phong trào đã phát triển thành cao trào, địch phản ứng quyết liệt, nếu không kịp thời tập trung một lực lượng thích hợp hình thành quả đấm chủ lực và tổ chức được một số trận đánh lớn thì chiến tranh du kích và phong trào nổi dậy của quần chúng cũng không tiếp tục phát triển được.

5. Đồng khởi ở Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên đã để lại một số bài học kinh nghiệm có giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc; đó là: về lựa chọn địa bàn để mở đầu; về phát huy sức mạnh tổng hợp của lực lượng quần chúng tự vũ trang là chủ yếu kết hợp với du kích thôn xã, bộ đội địa phương và lực lượng quân chủ lực để đập tan hoặc làm tê liệt bộ máy quân sự của địch; về phát huy thế mạnh của từng vùng và kết hợp chặt chẽ giữa ba vùng chiến lược, bổ sung hỗ trợ cho nhau, tạo thành thế mạnh để chủ động tiến công địch giành thắng lợi; về phát huy sức mạnh của nhân dân, kiên trì tích cực xây dựng cơ sở chính trị, căn cứ địa làm cơ sở để giành thắng lợi trong việc thực thi các nhiệm vụ cách mạng...

**HUE UNIVERSITY
UNIVERSITY OF EDUCATION**

PHAN THANH NHAT

**DONG KHOI MOVEMENT IN THE RURAL PLAINS OF
QUANG NAM, QUANG NGAI, BINH DINH, PHU YEN
PROVINCES IN THE PERIOD OF 1964 - 1965**

**Industry: HISTORY OF VIETNAM
Code: 9229013**

DOCTORAL THESIS IN HISTORY

Supervisors:

- 1. Assoc. Prof. Dr. TRAN NGOC LONG**
- 2. Assoc. Prof. Dr. TRUONG CONG HUYNH KY**

Hue, 2020

The thesis was completed at:
History Faculty, University of Education, Hue University

Supervisors:

- 1. Assoc. Prof. Dr. TRAN NGOC LONG**
- 2. Assoc. Prof. Dr. TRUONG CONG HUYNH KY**

Opponent 1:.....

Opponent 2:.....

The dissertation will be defended at the Grassroots Theses Assessment Council at the Education University, Hue University of Education, at 34 Le Loi, Hue City

At hour date ... month year 2020

**LIST OF WORKS
PUBLISHED RELATED TO THE THESIS**

1. From the village struggles to the Vinh Thanh uprising (February 6, 1959);
Journal of Science and Technology, Department of Sciences and
Technology of Binh Dinh, No. 8/2015.
2. The base in Phu Yen with the liberation of countryside and plains (1964-
1965); Journal of Military History, September 2018.
3. Political struggle in Dong Khoi in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh,
Phu Yen (1964-1965); Journal of Science - Hue University.

INTRODUCTION

1. Rationale

The policy of dominating the people of the South with the fascist dictatorship of Ngo Dinh Diem through the “denounce the communists” and “anti-communist” campaign” failed, the US imperialists were forced to passively switch to implementing the strategy of “Special warfare” to deal with the Southern revolutionary movement which is growing strongly from partial insurrection to revolutionary war, and to save the Saigon government from the danger of complete collapse. Facing the new situation, the Vietnamese Labor Party advocated launching a revolutionary war against the strategy of “Special War” (1961-1965), to step by step make the Staley - Taylor Plan to fail in order to inflict more severe damage on the new American Colonial Policy.

The plan to pacify the South within 18 months collapsed, to save the situation, the US deployed the Johnson - McNamara plan, increased military aid, in order to stabilize the Saigon government, to pacify the South with important points for 2 years (1964 - 1965). With this plan, the US and the Saigon government pushed the resistance of Vietnamese people into a tough and fierce period. Under the leadership of the Party, the people of the South in general and the people in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, and Phu Yen provinces in particular once again rose up to carry out the Dong Khoi movement, liberating large rural plains. The Dong Khoi movement in these localities flared up strongly from mid-1964 to mid-1965, achieved many wins in many rural plains, creating a new force and power for the revolution in Nam - Ngai - Binh - Phu provinces to enter a new phase against the strategy of “Local War” (1965-1968).

Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces in the period of 1964-1965, in addition to expressing the Dong Khoi nuances in the southern provinces in general, it also had many features. Some aspects of this matter have long been shown in a number of scientific articles published in journals, or in some monographs on the Dong Khoi movement in the South in general, in local historical works, etc. However, many research issues related to the Dong Khoi movement in the Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces from mid-1964 to mid-1965 have not been

clarified such as: conditions for the movement to happen, method to conduct the Dong Khoi movement, the expressed nuances, the impact of the movement, etc. Therefore, it has scientific meaning and meets practical requirements when researching the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces in the period of 1964-1965 in a comprehensive and systematic way.

In terms of science, the study of this issue, first of all, shall contribute to clarifying the creative dynamics of the Party committees at all levels in applying the Party's correct resistance line; at the same time, it helps fully reproduce the "Dong Khoi" picture in rural plains of Region V in the period of 1964-1965 of the resistance war against the US. Thereby, to assess objectively and scientifically the role and impact of the Dong Khoi movement for the resistance war against the US in the area. Moreover, to assess the limitations, draw on experiences that can serve the immediate and long-term construction and defense of the Fatherland.

The study of the Dong Khoi movement in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, and Phu Yen provinces in the period of 1964 - 1965 also contributed to the compilation of local history, helping the reader to have a comprehensive view on the resistance war against the US and national salvation of the people of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh and Phu Yen provinces in the cause of fighting to liberate the South and unify the country.

In practical terms, the research results of the Dong Khoi movement in the rural plains of Zone V in the period of 1964-1965 contributed to the education of patriotic traditions, raising the sense of national solidarity for the young generation in the cause of national development and defense in the current period. From the past, some useful lessons can be drawn for the national development and defense in the current period.

For the above reasons, I would like to choose the project: "*Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen Provinces in the period of 1964 - 1965*" as my doctoral thesis in history, majoring in History of Vietnam.

2. Objectives and tasks of the research:

2.1. Objectives

To systematically reproduce the Dong Khoi movement in the

rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen Provinces in the period of 1964 - 1965. Thereby, to highlight some specific features; at the same time, to affirm the position and stature of this movement for the development process of the resistance war against the US and national salvation in the area in particular and the South in general.

2.2. Tasks

To achieve the above objectives, the thesis implements the following tasks:

- Overview of the research situation to determine the objectives and tasks of the thesis project.

- Clarifying the historical context leading to the happen of the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen Provinces in the period of 1964 - 1965.

- Reproducing the development steps of the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen Provinces in the period of 1964 - 1965.

- Clarifying the art of directing and organizing the implementation of the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, and Phu Yen Provinces.

- Analyzing and clarifying the impact of the Dong Khoi movement on the resistance war against the US and national salvation in Region V provinces in particular and the South in general.

- Outline of features set in the comparative relationship between provinces, evaluating the stature of the movement; at the same time, drawing out experience to be able to apply in public mobilization in the current period.

3. Objects and scope of the research

3.1. Objects

The Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen Provinces in the period of 1964 - 1965.

3.2. Scope

- *In terms of space*: Research on movements taking place in rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces. However, to have a “comparative view”, the research space of the thesis can be expanded to some localities in Zone V, and Southern provinces.

- *In terms of time*: From mid-1964 to first half of 1965.

- *In terms of content:*

- + Overview of factors affecting the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces.
- + Recreate the progress, evaluate the results, meaning and impact.
- + Overview of some outstanding features and roles.
- + Conclude some experience.

4. Document sources and research methods

4.1. Document sources

To do this thesis, we approach many different sources related to the project such as:

Archived documents (reports, directives, resolutions, etc.) kept at the National Archives Center II; National Archives Center III, National Archives Center IV, Archives Center of Military Region V; Archives Division of the Provincial Party Committee of the provinces: Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen; Documents archived at the libraries of the provinces and the National Library of Vietnam: including documents of the Party and other related documents of the Party Central Committee, Party Committee of Region V and relevant local Party Committees; documents of the Saigon government.

Books, monograph works related to the project of domestic and foreign scholars and scientists which have been published; thesis and dissertations related to the topic.

Articles of witnesses, scientific articles, etc. published in specialized journals.

4. Research methods

The methodological basis of the project is to apply the views of Marxism-Leninism, Ho Chi Minh's ideology, the views of the Communist Party of Vietnam on the armed uprising and the revolutionary war.

Research method is mainly used to implement the project is historical method, logical method and a combination of these two methods.

In addition, we also use other relevant methods, such as statistics, comparison, collation of documents; conducting fieldwork, meeting and exploiting materials through the field and witnesses.

5. Contribution of the thesis

The completed thesis will have the following contributions:

- The thesis is the first work that systematically studies and reflects the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen Provinces in the period of 1964 - 1965.

- The thesis has made a number of comments and assessments on the impact and stature of the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen Provinces in the period of 1964 - 1965 for the resistance war against the US and national salvation in the southern central coastal provinces in particular, in comparison with the Dong Khoi movement in the South in general. Thereby, it shows the creative application of the people's war of the Party Committees of Nam - Ngai - Binh - Phu provinces in the resistance war against the US and national salvation.

- Through researching this issue, we gather some experiences that can be inherited and applied in the cause of national development and defense in the current period.

- The thesis's research results will be the additional resources, which are useful for the research, compilation and teaching of local history at all levels. Through that, it contributes to educating the young generation and ethnic groups living in the area about the pride in the homeland and the country and a sense of building and protecting the homeland.

6. Structure of the thesis

In addition to the Introduction, Conclusion, References and Appendices, the thesis is structured into 4 chapters as follows:

Chapter 1: Overview of research situation.

Chapter 2: The Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces in the second half of 1964.

Chapter 3: The Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces in the first half of 1965.

Chapter 4: Comments and lessons learned.

Chapter 1 OVERVIEW OF RESEARCH SITUATION

1.1. Research works related to the thesis project

1.1.1. Group of research works on the Dong Khoi movement in the resistance war against the US in the South

1.1.1.1. Research works of domestic authors

Cao Van Luong, Pham Van Toan, Quynh Cu (1981), *Learn about the Dong Khoi movement in the South of Vietnam*, Social Science Publishing House. The work recreates the development of the Dong Khoi movement in the South, focusing on a few examples such as: Uprisings in Tra Bong and western Quang Ngai, Dong Khoi in Ben Tre, Dong Khoi in Tay Ninh, etc. The work also gave a number of assessments on the meaning, effects and lessons of the Dong Khoi movement in the South from 1959 to 1960 in general. However, the work has not mentioned much about the Dong Khoi movement in the rural plains in Region V (1964 - 1965).

1.1.1.2. Research works of foreign authors

Author O. Balace (1975) with research work named *The War in Viet Nam (Viet Nam war)*, Hippocrene books, New York, USA, delved into the causes of the failed military campaigns that the US and the Saigon government carried out in the South of Vietnam. The author has pointed out that a large-scale military strike is not as effective as the Americans would like it to be. In this work, the author mentioned a number of events reflecting the resistance of the people in the South taking place in rural plains of Region V in the period of 1964 - 1965, which, according to him, was a sharp respond to the Americans.

Author B. Adler, in the book named *Cinquante Vietnam (Fifty years in Vietnam)*, has analyzed quite in detail the situation in the South from 1964 to 1965, including clarifying the factors that led to the success of the Dong Khoi movement and the failure of the US and the Republic of Vietnam in rural plains of Region V in the period of 1964 - 1965: “*The guerrilla war is the only enemy of the Americans ... It is also difficult for Americans to find a way out of this situation*” [160, p.61

1.1.2. Group of research works on the Dong Khoi movement in the war against the US in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen

At present, there is no independent monograph research on the Dong Khoi movement in the period of 1964 - 1965 in rural plains of Region V or Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces. This issue is only shown in the summation works on the history of the Military Region V, the history of the Provincial Party Committee of the provinces or in the research on the armed struggles or military warfare in the anti-US era of the localities.

Works of the Compilation Council of History of the Southern Resistance (1992), *The South Central Coast Resistance (1945 - 1975)* National Political Publishing House, Hanoi; High Command of Military Region V (1992), *Region V - 30 years of war for liberation*, (2 volumes). These works have mentioned generally about the battlefield situation of provinces in the area of Region V, Region VI. In many different aspects, the authors of the above works have mentioned the Dong Khoi movement in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces in the period of 1964-1965,...

1.2. Comments on research results and the problems posed for the thesis to directly solve

1.2.1. Comments on research results

In many different approaches, the above works have:

- Outline the causes of happen, the progress, results, and significance of the Dong Khoi movement in the South in general.
- Some works mentioned the Dong Khoi movement in some provinces such as Quang Ngai, Ben Tre, Binh Dinh, etc. but focused mainly on the Dong Khoi movement in the period from 1959 to 1960.

1.2.2. The problems posed for the thesis to solve

- Factors leading to the happen of the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces in the period of 1964 - 1965.
- Development progress of the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces in the period of 1964 - 1965.
- The relationship, general and specific characteristics of the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai,

Binh Dinh, Phu Yen provinces in the period of 1964 - 1965 with the Dong Khoi movement in the South.

- The creative application in implementing the people's war of the Party in the process of conducting the Dong Khoi movement.

- The role of all classes of people, especially women in the Dong Khoi movement in the provinces.

- Advantages and disadvantages, role, position and lessons learned from the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces in the period of 1964 - 1965.

Summary of Chapter 1

The Dong Khoi movement in the rural plains of provinces in Region V, including Nam - Ngai - Binh - Phu provinces, was an important historical event in the resistance war against the US (1954-1975). This issue has been mentioned in the studies on the history of the resistance war against the US for national salvation in general, Region V and provinces in particular in terms of expression. However, there has not been a systematic and comprehensive in-depth research on the Dong Khoi movement in the rural plains Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen provinces in the period of 1964 - 1965. Many issues of influencing factors, performances, characteristics, roles and positions as well as limitations need to be fully studied, and evaluated systematically and objectively.

Chapter 2

DONG KHOI MOVEMENT IN THE RURAL PLAINS OF QUANG NAM, QUANG NGAI, BINH DINH,

PHU YEN PROVINCES IN THE SECOND HALF OF 1964

2.1. Factors affecting the Dong Khoi Movement in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen

2.1.1. Outline of natural features, politics, economy, culture, society

The provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh and Phu Yen located in the South Central region which had a very important strategic position in the resistance war against the French colonialists and the US imperialists' invasion; is the gateway from the East Sea to the Central and Central Highlands; a springboard to radiate strategic directions and other battlefields. The strategic position of Nam - Ngai - Binh - Phu was not only important to the Southern revolution but also the

revolution of Southern Laos and Northeastern Cambodia.

2.1.2. Patriotic traditions and revolutionary struggle

In the history of national development and defense, the ethnic communities in Region V in general and the provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, and Phu Yen in particular have a tradition of solidarity and struggle against foreign invasions which is passed down from generation to generation. These provinces had persistent and continuous revolutionary movements, notably the tradition of armed struggle, which was highly promoted in the resistance war against the US for national salvation.

2.1.3. Policy of the US - Saigon government towards the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu in "Special War"

In 1961, the US imperialist changed its strategy, used "special war" to cope with the Southern revolution, in order to recapture the lost areas and residential areas after the "Dong Khoi Movement" in the period of 1959-1960.

The above American conspiracy and tricks in the "Special War", the first phase under the Staley-Taylor Plan, with the 18-month plan to pacify the South (from mid-1961 to the end of 1962), later that was the Johnson - McNamara plan to pacify the South in 1964 - 1965 [101, p.49 - 50].

2.1.4. Overview of the situation in the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu until mid-1964

Since the Dong Khoi movement in the period of 1959 - 1960, the army and people of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh and Phu Yen provinces have continuously revolted, in turn, they made the US and Saigon government's schemes and tricks fail in "Special War".

Since June 1963, the regional Committee has thoroughly given the levels' committees the policy: "*Quickly prepare to welcome the opportunity*" to gather all forces, all abilities to destroy strategic hamlets, and take ownership of the countryside, see it as an important central task of the current delta provinces.

2.1.5. The Party's policy of mastering rural plains

2.1.5.1. Policy of the Party Central Committee, Central Department of the South and Zone Party Committee V

Facing the situation of US imperialism increasingly intensifying the war of invasion, the Central Committee opened the 9th Conference

(December 1963), analyzing the "Special War" of the US imperialism and resolutions: "*It is necessary to be able to control the enemy in" special war "and defeat the enemy in that war"*, it is necessary to thoroughly grasp the motto of long-term fighting, and take advantage of opportunities to win in a relatively short time. [47, p. 15].

2.1.5.2. Policy of the Party Committee of provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh and Phu Yen

In August 1964, Quang Nam Provincial Party Committee and Quang Da Provincial Party Committee issued a resolution to mobilize the masses to co-initiate the liberation of the rural plain, in which the focus was to liberate the East National Highway I and the sandy areas of the districts. The Dong Khoi force was the masses, mainly the local masses, the armed forces had the task of proactively attacking the enemy, supporting the masses to carry out the Dong Khoi. "*The goal was to destroy the enemy's clamping apparatus in the village and commune, destroy 2/3 of the strategic hamlets and turn the strategic hamlets into combat villages. Using three attacks of armor to attack the enemy and anti-counterattacks to counter the enemy counterattack to protect the achievements of the Dong Khoi movement*" [93, p.449 - 450].

2.2. Dong Khoi development in provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, and Phu Yen in the second half of 1964

2.2.1. Dong Khoi in Quang Nam

2.2.2. Dong Khoi in Quang Ngai

2.2.3. Dong Khoi in Binh Dinh

2.2.4. Dong Khoi in Phu Yen

Sub-conclusion of chapter 2

Dong Khoi in the rural plain of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, and Phu Yen provinces erupted in mid-1964. Destroying strategic hamlets became a seething movement of the masses with an increasingly large scale and increasingly drastic action. A series of grassroots government apparatus of the Saigon regime in the rural plain were destroyed, and the people's government was established. Hundreds of "strategic hamlets" turned into combat villages and communes, guerrilla war thrived. Hundreds of strategic hamlets were destroyed, forming a continuous liberation zone, with many areas close to the town area, along National Highway 1 and 19.

Dong Khoi in Nam - Ngai - Binh - Phu took place widely with

many rich forms. People in hamlets and villages continuously destroyed hamlets, fences, burned the Saigon government's headquarters in villages and communes, then dragged each other to the old village to rebuild hamlets and villages, produce and fight against and beat the enemy. However, the flood in late 1964 claimed many lives, as well as wealth and material of the people in the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu, significantly affected the Dong Khoi movement in Nam - Ngai - Binh - Phú in the last months of 1964.

The Dong Khoi movement in the areas of the four provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu in the second half of 1964 was an important element in the overall political and military struggle activities, contributing to bringing about a vast liberation area in rural plain, serving as a premise to continue promoting the resistance against the US to a higher stage.

Chapter 3. DONG KHOI MOVEMENT IN THE RURAL PLAIN OF QUANG NAM, QUANG NGAI, BINH DINH AND PHU YEN PROVINCES IN THE FIRST HALF OF 1965.

3.1. New situation in the provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen in the first half of 1965

3.1.1. New plots and tricks of the US and the Saigon Government

With the victory of the Dong Khoi movement, the US imperialism realized that they could completely fail if they did not change their policies and strategies in these areas. The US and the Saigon government outlined a series of new plots and tricks.

3.1.2. The Party's policy of dealing with the new situation

In March 1965, the Central Committee of the Party held the 11th Conference, stating: *“Although the Special War of the US imperialism failed, they were not accepted easily, on the contrary, they were very stubborn, they still pushed the Special War in the South to a high level. In which, including the element of "local war", the war beyond the scope of the South to the North "...*

3.2. Dong Khoi development in rural plain provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen in the first half of 1965

3.2.1. Dong Khoi in Quang Nam

3.2.2. Dong Khoi in Quang Ngai

3.2.3. Dong Khoi in Binh Dinh

3.2.4. Dong Khoi in Phu Yen

Sub-conclusion of chapter 3

Implementing the policy of the Party Central Committee, Inter-Zone Party Committee V on Dong Khoi in rural plain in Spring 1965, Provincial Party Committees of the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu were flexible and creative in leading the entire Party committee, army and local people to fight, combining armed struggle with political and military combat, combining the military attack of the forces of three types of troops across the battlefield to support the local people in rebellion to destroy evil, take ownership and expand the liberated area. Dong Khoi movement attracted a large number of people from all walks of life, taking place in a variety of forms and contents; in some places, a military attack was used as a "attack" to incite mass rebellion; There were also places to take advantage of the panic fluctuations of the enemy government apparatus and mobilize the masses to revolt to take ownership and destroy strategic hamlets. The rise of the masses of people in many rural plains of Nam - Ngai - Binh - Phu provinces in the years 1964 - 1965 broke the "national policy of strategic hamlets" of the US and the Saigon government in the area; contributing to the whole region defeating the Johnson - McNamara plan; contributing to defeating the "Special War" of the US and the Saigon government in the area of Zone V, pushing the Saigon government into a deep political crisis.

Chapter 4

COMMENTS AND LESSONS OF EXPERIENCE

4.1. Characteristics

Dong Khoi movement in the plain rural provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen from the second half of 1964 to the first half of 1965 showed the characteristics of Dong Khoi in Zone V and the whole of the South; at the same time, it also had its own characteristics.

4.1.1.Regarding to scale

In the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu, Dong Khoi took

place on a large scale in most of the rural plain. Although taking place in all three strategic regions, the characteristic of Dong Khoi in Nam - Ngai - Binh - Phu in the years of 1964 - 1965 is that it took place in rural areas, the plain was mainly and simultaneously took place from commune, district to province; one after another; Wherever the uprising won, the revolutionary government of the village and commune was built.

In terms of time, Dong Khoi 1964 - 1965 took place almost continuously, one after another, lasted from the second half of 1964 to the first half of 1965 in most of the rural plain of the provinces from Quang Nam to Phu Yen.

4.1.2. Regarding to force

The highlight of Dong Khoi in the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu was the main use of local forces, combined with mobilizing the masses to rebellion to break the clamped system of the enemy, to gain ownership.

Local forces were used not only in the process of destroying hamlets but also in the process of launching the people's guerrilla war movement, building communes and villages to fight, building and developing guerrilla forces to fight the enemy and keep the village, protect property and people's lives, protect the revolutionary achievements after the strategic hamlets were destroyed.

In the Dong Khoi 1964 - 1965, in the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu, there was a close combination between political struggle, military service and military struggle in accordance with the requirements of political and military missions in each time, in each locality, etc.

4.1.3. Regarding to forms of struggle

During the Dong Khoi process, the political struggles and the military operations coordinated with the armed struggle to attack the enemy continuously. Political struggle developed highly, becoming violence of masses of armed insurgents to destroy evil, strategic hamlets for winning communal and village authorities. The military advance provided great support to the masses of rebellion; from the grassroots level, in each commune and district to the Dong Khoi climax in the whole province.

Dong Khoi in Nam - Ngai - Binh - Phu showed the idea of aggressive attack and widespread popularism, combining the difficulty

of distinguishing between war and insurrection, between offensive and insurgent, between destroying the enemy and taking the people's government.

4.1.4. Regarding to the role of the base

In preparation for Dong Khoi, Provincial Party Committees of the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu led and directed regularly to take care of building the bases and the rear in both the plains and the suburbs that were constantly strong in politics, military, economy, society and culture. At the same time, the provinces also developed appropriate plans to protect the base from attacks aimed at removing enemy bases.

The revolutionary bases in Nam - Ngai - Binh - Phu after "Dong Khoi" in the years 1964 - 1965 had an important role to contribute to the victory of the war against the US and to save the country in the area and in the South.

4.1.5. Regarding to the role of women in Dong khoi

In the struggles, especially the struggle to destroy the strategic hamlet, women played an important role, expressing the indomitable, brave and courageous spirit.

It can be said that in the first half of 1965, with the highest efforts, the struggle movement of women was brought to new heights, skillfully combining the modes of political struggle, enemy soldiers, strong rebellion, greatly contributing to the task of destroying the confined zones, strategic hamlets, and liberating the rural parts of the province.

4.2. Results and meaning

4.2.1. Results

From the second half of 1964 to the first half of 1965, in the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu, Dong Khoi movement obtained great results.

Assessing the results of the Dong Khoi movement from 1964 to 1965, the 4th Conference of Inter-Zone Party Committee V (May 1965) commented: "*There are 3 classes of liberation speed and the rate of population ownership: the best class is Quang Da, Quang Nam, Binh Dinh, who own from 2/3 to 3/4 of the population, etc.*". Thus, from mid-1964 to mid-1965, Dong Khoi liberated most of the plain rural areas of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh and Phu Yen. Here, the revolution owned most of the area and occupied most of the people.

4.2.2. Meaning

The victory of the Dong Khoi movement from 1964 to 1965 contributed to the failure of the Johnson - McNamara plan, pushing the Saigon government and army in the South Central provinces into a serious crisis. The "Special War" strategy of the US deployed in the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu collapsed.

The victory of the Dong Khoi movement from 1964 to 1965 marked an important leap, transformed the revolution in the provinces of Zone V into a new era - a period of developing strong, continuous attack, formed a climax of mass insurrection in the vast rural areas, pushed the US - Saigon government into a quagmire of failure, constant crisis, forcing the US imperialism and the Saigon government to passively change the strategy to this area.

The victory of Dong Khoi in the years 1964 - 1965 in the provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen also contributed to affirm the correct leadership of the Party Committees at all levels, raising the public's confidence in the local people's inevitable victory in the inevitable victory of the struggle against the US, etc.

4.3. Limitation

4.3.1. Dong Khoi took place unevenly in localities

Considering the scale and level of the whole region, Dong Khoi Movement from 1964 to 1965 in the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu took place evenly, but unevenly within each province.

4.3.2. Leadership and direction work was sometimes not focused properly

Direction work was sometimes weak, and the forces were still thin. Despite the preparation process, the political and armed forces were generally still thin and weak, unable to respond to the increasingly drastic nature of the Dong Khoi movement. The on-site facilities and forces were still thin, they could not create a long standing position for the main force, did not support and coordinate closely with the mass movement in the localities, so the process of popular insurgency faced many difficulties. Ideological work made many progress, but still had many shortcomings, not keeping up with the development of the situation. There was no urgency and aggression to take advantage of every opportunity and create opportunities to expand Dong Khoi; The situation had new factors that were very favorable to us, but we did not make full use of it to make the Dong Khoi movement develop stronger.

4.3.3. Awareness of commune and village officials and the public about political struggle was not sufficient and deep

The organization and leadership of political struggle were still limited. The mass political fighters in general were not organized, some places organized political struggle groups, but due to not paying attention to educating, fostering and guiding the plan, the argument of fighting with the enemy, it has little or no effect. In communes and villages, officials only gave general explanations and then, the masses automatically fought with the enemy, the leaders paid little attention to the progress of each struggle to provide timely guidance and learn from experience.

Awareness of commune, village and public officials about political struggles was not deep; they have not fully seen the effects of many aspects of political struggle and have not understood the arduous and drastic nature of political struggle as well as armed struggle yet, therefore, they had thoughts of faltering with enemy threats, fear of repression, terrorism, were bored when they saw that the demands of the fight were not resolved, etc., so they did not persistently fight with the enemy.

4.4. Some experience

From the Dong Khoi movement in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen in the years 1964 - 1965, we can draw some experiences as follows:

4.4.1. To choose the area to initiate the revolutionary movement that is very significantly important

In a battle, a campaign or an activity, it is very significantly important to choose the area to initiate. The selected places must meet the following conditions: strategic terrain in our favor, while enemy forces have many weak points or are arranged relatively small; once captured, this position can be connected and spread to other regions and localities in a favorable way; the area that is selected must be both convenient for attack, capable of defending well, etc.

4.4.2. To bring into play the synergy of forces, in which the self-armed mass force is considered an effective measure to win

Dong Khoi in the plains of Nam - Ngai - Binh - Phu showed that promoting the synergy of the self-armed mass force was mainly, combined with the hamlet and village guerrillas, local soldiers and army

forces at the Military Region to smash, or paralyze the enemy's military apparatus, to support the masses of rebellion that were the most effective way. Only then can Dong Khoi be successful.

Dong Khoi in the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu showed that the political forces bravely and creatively who were once mobilized and well organized could maintain a mastery in the regions where the American military and Saigon army have stationed; to facilitate the armed forces to attack the enemy's military bases and headquarters, causing them many losses.

4.4.3. To promote the strengths of each region and closely combine the three strategic regions, complement each other, create the strengths to proactively launch an offensive and win

In Dong Khoi, based on each geographical location, characteristics and conditions of each region in terms of military, political, economic, geographic and population aspects, to compare the force relations between us and the enemy comprehensively, the Provinces' Party Committees have proposed the Dong Khoi method for each region reasonably. Thanks to that, we always retained the right to actively attack the enemy.

4.4.4. To firmly rely on the People, and keep a perseverance to actively build political bases in the lowland rural areas that are an important prerequisite for victory.

Political bases were the prop for the masses of people to fight, whether or not Dong Khoi's success partly depends on the political bases. Political bases were also an important force that directly or indirectly participates in the attack with the armed forces. In the Dong Khoi movement in 1964-1965 in Nam - Ngai - Binh - Phu, the political bases were built everywhere, in all three strategic regions including: mountain forests, rural, plain/lowland and urban areas, in the liberated area, the mastery area, the disputed area and the area controlled by the enemy, that not only sparked the outbreak of Dong Khoi; but also as a basis for mobilizing the strength of the masses, and a support for the armed forces to attack the enemy.

Sub-Conclusion of chapter 4

The Dong Khoi movement in the provinces of Quang Nam,

Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen in the years 1964 - 1965 won a great victory, contributing to creating a large revolutionary movement in the South Vietnam in the years 1964 - 1965, which was one of the factors contributing to the victory "Special War" (1961-1965) of the American imperialism in the area. During the development process, the Dong Khoi movement in these localities both showed the common characteristics of Dong Khoi in the provinces of Zone V and the South Vietnam, and also had its own characteristics, which was the main use of direct violence, combined with mobilizing the masses to revolt; taking place on a large and continuous scale; with a form of fierce and various struggle; The bases played a very important role in the Dong Khoi movement from 1964 to 1965. The women played a very important role in Dong Khoi. This was the result of the flexible and creative application of the Dong Khoi policy of the Inter-Zone Party Committee and the Military Zone Party Committee V of the Party Committee of the Army and People of the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu.

In addition to the results achieved, the Dong Khoi movement in the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu in the years 1964 - 1965 also had a number of limitations such as the uneven place between the localities, some limitations in directing and building the forces in localities.

CONCLUSION

1. The Dong Khoi movement in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, and Phu Yen provinces in the years 1964 - 1965 took place in an important strategic area in the war against the U.S to save the country.

After the failure in the "Eisenhower Strategy", the U.S moved to implement the strategy "*Special War*" (1961-1965) with the extremely sinister scale, extent and nature. By a series of integrated measures (military, politics, economy, psychology, etc.), of which the main military force, participated in a mop-up, gathered the people to establish "*strategic hamlet*", "*new life hamlet*", strengthened the government system and the grassroots armed forces, in order to separate the people from the revolutionary forces, to isolate them to go to destruction. In the process of implementing the above plot, Nam - Ngai - Binh - Phu were the key areas. This was the liberty zone of Inter-Zone V during the French war, a strong Party base, where the headquarters of the revolution were located in Inter-Zone V, the masses of people here were resilient and indomitable to fight.

In the years 1954 - 1960, there was a movement to fight against the U.S and the Saigon government in this area, with the culmination of the Dong Khoi movement named Van Canh, Vinh Thanh, Tra Bong and the Western Quang Ngai in 1959, resulting in the Dong Khoi movement in the South Vietnam 1959 - 1960. In the process of implementing the strategy "Special War" in the South Central Coast, the U.S and the Saigon government always attached great importance to the pacification of the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh and Phu Yen provinces, in order to turn these areas into outposts, which provided manpower and wealth, forming a "continuous battle" to support Tri Thien battlefield, to defend the Central Highlands, that is the strategic military and economic region the enemy could not lose, to prevent the reinforcements and support from the North Vietnam to the South Vietnam, and create a remote defense system of Saigon capital city. In the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu, the enemy carried out a very brutal terror, striving to build a social base for the new U.S colonial regime. The enemy concentrated most of the different soldiers: the American army, in this area until the mid-1965, the Saigon army and a number of American allies. They have carried out all forms of suppression, all sinister war tactics causing many difficulties, losses and injuries to the army and people of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh and Phu Yen. Fighting against the plots and tricks of the U.S and the Saigon government has become an indispensable requirement of the Party, the people of Vietnam in general, the people of the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu in particular.

Before the new plots and tricks of the U.S and the Saigon government, since 1961, the Central Committee of the Party has set out a timely path, leading the South Vietnam revolution to develop in the right direction. Zone Party Committee V has also promptly grasped the policy of the Central Committee of the Party, set out a line in line with the local reality, creating a foundation for the Party Committees of the provinces to lead the army and local people to move forward to implement the motto "two mottos (politics, military)", "three armor attacks (politics, armed forces, soldiers)" on the "three strategic areas" against the enemy's plots, tricks, and brutal policies. Those were the foundations leading to the "Dong Khoi" movement in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, and Phu Yen provinces from the second half of 1964 to the first half of 1965.

The policy of mobilizing the masses Dong Khoi to regain the

lowland countryside in the spirit of "rural rebellion", the fighting motto of "two mottos and three armor attacks" which were an objective reality, in line with earnestly strong aspirations and the actual revolutionary capacity of the masses in the rural plains of South Central Coast of Vietnam at that time. The process of fighting to regain the lowland countryside in the four provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, and Phu Yen has demonstrated the great power of the masses once they were gathered under the Party's revolutionary flag founded and led by the President Ho Chi Minh. The places that relied on the masses, worked in the line of the masses, took care of building a political and armed force of the masses, cared to bring the close benefits to the masses, persevered in the work of thought for the masses, educated the masses, through a period of accumulation to the point of maturity and when Dong Khoi broke out, the masses should get up to act with a complete self-awareness.

Dong Khoi broke out was an inevitable historical necessity, meeting the urgent requirements of the revolutionary movement in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen in the years 1964 - 1965.

2. Dong Khoi in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen took place vigorously, going through two adjacent phases (the second half of 1964 – the first half of 1965), with a diversity in modalities, being rich in content. It both converged the similarities of Dong Khoi in the South Vietnam in general, and showed the features bearing the rich nuances of the South Central Coast revolution at that time.

In terms of the Dong Khoi modalities, the Party Committees of the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu were very flexible in applying both methods of Dong Khoi; implementing the fighting motto "two mottos, three armor attacks"; simultaneously, attaching the importance to using the armed forces in combination with political fighting and military service to initiate the movement.

Dong Khoi in Nam - Ngai - Binh - Phu was the result of mastering the fighting motto "2 mottos and 3 armor attacks"; the result of the process of building the masses base and instigating the public's thoughts, bringing the masses to the streets to carry out the rural rebellion, controlling the countryside by themselves, fighting two mottos and three armor attacks by themselves. During the Dong Khoi process in Nam - Ngai - Binh - Phu provinces, because the enemy forces here were quite

strong; and attacked quite fiercely, thus the provinces had to use their armed forces to the extent necessary to actively support the masses' rebellion.

Dong Khoi in the provinces of Nam - Ngai - Binh - Phu was a combination of two Dong Khoi methods in the South Vietnam in general, but using the main method of political violence and armed by the masses, conducting a launch to the masses' rebellion with a scale of 2 or 3 communes once and with a rapid growth in the provinces. The method of using armed forces and armed struggle should always be implemented one step ahead, play the role of initiation, "motivate to an activity", create a position and opportunity for the masses to rebel as the masters of villages, hamlets, mainly in the weak or empty bases; The enemy who had its barrier, strategic hamlet and strong semi-armed force protected such strategic hamlet.

The highlight of the Dong Khoi movement in the provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, and Phu Yen was the mastery of the motto of combining armed struggle with political struggle which was well directed and well-applied from the senior to junior, the initiation to completion; overcoming a step of the rightist, conservative and timid thinking among the officials at all levels. Therefore, Dong Khoi took place continuously and widely from the mid-1964 until the mid-1965.

3. Dong Khoi in the lowland countryside of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh and Phu Yen provinces was one of the outstanding events, marking an important milestone of the Resistance War against the U.S for the national salvation in the South Central Coast.

Dong Khoi in the rural plains of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen in the years 1964 - 1965 was the combination of attack and rebellion in all three strategic regions, marking a new development step of the South Vietnam revolution. If Dong Khoi in the years 1959 - 1960 mainly took place in mountainous areas, Dong Khoi from the year 1964 to 1965 expanded to all three regions including: mountainous area, plain and urban area. In which, the plain was the area that took place mainly and the masses in place were mainly with a combination of struggle forms: promoting the attack to the enemy through both political and military aspects with a combination of formal structured uniformed army forces of Military Region V, the local soldiers of the provinces and the guerrillas to continuously rebel, and attack the enemy at all times,

making the enemy confused, forcing the enemy to promote its forces out to cope with. While the attack and rebellion took control, the local governments were built and protected the achieved achievements. Dong Khoi's important task was to destroy the strategic hamlets (new life hamlets), to liberate the people in the plain countryside.

Dong Khoi in the Nam - Ngai - Binh - Phu provinces was a comprehensive victory, contributing to destroying the enemy's military forces, liberating the people, taking control of the lowland countryside, expanding the liberated area, developing resistance capacity to fight with the enemy, contributing to the common victory of the provinces of Zone V and the whole of the South Vietnam in the resistance war against the U.S to save the country.

The outbreak of the Dong Khoi movement in Nam - Ngai - Binh - Phu provinces since the mid-1964 has overturned all the enemy's intentions and strategic positions, and the "continuous battle " of the enemy here was completely broken. It can be said, *"The destruction of the system of strategic hamlets and the expansion of the liberated area under the plain of Zone V is creating a strategic division against the enemy troops in the battlefield of the Central Highlands, forcing the enemy to disperse its forces to deal with us [48, p.58]."*

The Dong Khoi movement in the provinces of Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh and Phu Yen (1964-1965) not only liberated most of the lowland countryside, built a revolutionary government at the grassroots levels, implemented the livelihood and democracy. for the people in these provinces; but also contributed greatly in bringing the resistance war against the U.S to save the country of the people of the South Central Coast to develop evenly along with other localities throughout the South Vietnam. The Resolution of the 3rd Central Office Conference (January 1965) "On the situation of the South Vietnam revolution in 1964 and our immediate tasks" has evaluated: *"The latest is the Zone V movement from the mid-1964 which has developed strongly from the rural to urban areas, both military and political aspects, making the movement of the whole region to be equal "*. The Dong Khoi reality in the Nam - Ngai - Binh - Phu provinces provided all important bases for the Party to work out the important strategies for the next stages of the revolutionary resistance war; firmly maintained and promoted the initiative on the entire battlefield, completely bankrupt the U.S war

escalation steps.

4. In addition to these successes, Dong Khoi in rural plains of Quang Nam, Quan Ngai, Binh Dinh, Phu Yen from 1964 to 1965 also revealed some limitations in force direction and building. The main limitation is that at the beginning, we prolonged the dispersion of the main force of the Military Region in small struggle in order to mobilize the masses, build the movement without the motivative battles to "forewarn" the enemy. During the liberation war, the above operation mode of the main force was necessary when the masses movement and guerrilla warfare were weak. But when the movement developed into a revolutionary climax, the enemy reacted fiercely, if gathering a suitable force to form a main punch and organizing some big battles are not in time, the guerrilla warfare and rebellion movement of the masses of people also could not continue to develop any more.

5. Dong Khoi in Quang Nam, Quang Ngai, Binh Dinh, Phu Yen has left a number of experience with a profound theoretical and practical value; including: on the selection of the area to initiate; to promote the synergy of the self-armed masses that was mainly, combined with hamlet and village guerrillas, local soldiers and the main force to smash or paralyze the enemy's military apparatus; to promote the strengths of each region and closely combine three strategic regions, supplement and support each other, create the strengths to proactively attack the enemy to win; to promote the strengths of the people, persist and actively build the political bases, the bases to serve as the basis for victory in the implementation of the revolutionary missions, etc.